

# SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za o z n a n i l a plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

## Cesar Friderik mrtev.

Ponosno hišo Hohenzollernsko britko zadevajo neizprosne usode udarci in tragika zavzela je mesto prejšnje fenomenalne sreče. Dne 9. marca ostavil je svet stari Viljem, ki je, kakor bi bil iz bron izklesan, doživel izredno visoko starost in nečuvno bojno slavo, včeraj pa je šel za njim in bode skoro na njegove strani, v tistem mavzoleji, njegov jedini sin, cesar Friderik III. V treh mesecih dva cesarja!

Cesarja Friderika smrt ni bila nepričakovana. Že tedaj, ko je še pod sinjem nebom italijanskim na krasni ligurski obali zdravja iskal, bilo je veščakom in nevesčakom jasno, da so njegovemu življenju dnevi šteti, kajti ni ga bilo upanja več, ko se je izrekla nesrečna beseda „rak“. Bleda smrt spremljala ga je že, ko je odpotoval iz San Rema in ves sijaj mogočnega prestola ni je odstranil niti za trenotek več. Z jekleno doslednostjo čakala je na svojo žrtev, in pričakala jo je.

Smrtno kal v sebi imajoč, nastopil je umrši cesar Friderik svojega očeta dedščino. A dasi je čutil, da mu ni rešitve več, nosil je svoje neozdravljivo usodo s pravo mučeniško vztrajnostjo, kazal se je junaka do zadnjega izdihljeja, kazal za svojega kratkega vladanja vse one odločne vrline, ki so najlepši nakit vladarski kroni.

Vladal ni dolgo, toda v tej izredno kratki dobi zagotovil si je častno mesto v zgodovini in celo pri nas, ki nemamo najmanjšega uzroka navduševati se za Nemčijo, s krvjo in železom spojeno oznanjevalko Darwinove teorije, stekel si je globoko priznanje in odkritosrčne simpatije. Ne le, da mora telesna bolest, ki je cesarja trpina dušila mesece in mesece, vzbujati v vsakem srci pristno sočutje, je tudi vladanje njegovo zaznamovano z dejanji, ki so jako dobrodejno odmevala v njegovih državljanov srcih.

Že ob nastopu vlade izdana proklamacija proglasila je njegov program oznanjujoč novo dobo. Pravičnost in zlate svobode sveži dih glasil se je iz nje, da je narod nevajen takim glasom s tako uzvišenega mesta, začel upati na lepše dneve, na prostejšo bodočnost. In kakor je s to proklamacijo mar-

kantno označil svoje vlade začetek, tako je tudi v znanem pismu Puttkamerju, malo dni pred smrtjo, nedvomno razkril, da ne odobrava dosedanjega postopanja, zlasti pa da želi pri volitvah neomejeno svobodo.

Razen tega pa je imel še drugo dragoceno lastnost. Dasi vojak izza mladih let in v duhu vojaškem vzgojen, dasi slaven kot vojskovodja in srečen kot zmagovalac pri Wörthu in Weissenburgu bil mu je vender mir z vsemi svojimi blaginjami vrhovni idejal in vesoljna Evropa je mirno dihala, dokler je bil on še mej živimi, kajti znano je bilo, da on vojne ne mara in da bi le tedaj poprijel za britki meč, kadar bi to bilo že neizogibno.

Nemški narod radi tega britko oplakuje prerano smrt svojega cesarja in se ga bode še dolgo spominjal. Kaj je s Friderikom izgubil, to le pre-dobro čuti. Friderik bil je dozorel mož, vladar, ki bi bil živel le za narod svoj, mož hladnokrvno misleč, ki je velikošolsko mladino sam svaril pred strupenim šovinizmom in tudi zadnje dni, kot cesar, ščitil ustavne pravice narodove in njihovih poslancev.

Prememba, tako hitra, kakor sedaj v Nemčiji, ima vsekdar svoje posledice. Bodočnost je sicer zakrita s sedmimi pečati, a instinktivno širi se mišljenje, da bode s Friderikom pokopanih mnogo nad, in bojazen stopa na njih mesto, da bode pod naslednikom njegovim, Viljemom II., ki je glede svojih vladarskih zmožnostij še „nepopisan list“, potegnila druga sapa. Izvestno bode pod novim vladanjem železni kancelar dobil prosteje roke, kajti dosedanji cesarjevič, sedanji cesar Viljem II., mu je zelo udan — in baš to je nekako resna perspektiva v bodočnost.

## Politika in žganje.

—j—, Celu vrsto člankov posvetili smo finančnotehnični strani razprave o novem davku na žganje, dasi smo si bili v svesti, da politična važnost tega pitanja nikakor ni bila podrejena pomenu njegovemu za državno gospodarstvo. Smelo trdimo, nikoli se ni bolj majala sedanja sistema, ministerstvo nič manj nego parlamentarna večina, protivje nasprotnikov ni

nikoli bilo bolj krčevito, njihovi napadi nikedar bolj nevarni nego baš mej državnozbornim posvetovanjem špiritne predloge. In z isto odločnostjo bode povedano, da položaj vladajoče sisteme tako je ugoden po priborjeni zmagi, pozicija naša toliko ojačena, da se ne bode moč ubraniti posledicam zadnjih bojov, da jih moremo izkoristiti narodom avstrijskim na prid, ako se le izognemo uprav nepričakovanim in skrajno nerodnim taktičnim zmotam.

Levica je bila zakrivila takih pomot v izobilji! Čudna stranka to ali prav za prav ne stranka, temveč konglomerat političnih frakcij, težočih po raznih ciljih in smotrih! Glede nadarjenosti, pozitivnega znanja, govorniške sile levica vsekako nadkriljuje desničarje, sestavljena je večinoma iz razsodnih, lokavih, praktično izvežbanih politikov, a vse to velja le o pojedincih, kakor hitro gre za kako veliko skupno akcijo, takoj pokaže se njih dejanska nedostatnost, po zraku sfrči njih previdnost in razboritost, nalik nezrelim mladičem prav po otroški kozolec preobračajo po političnem torišči, strast jih zaslepi, v usodnem trenutji zgrešijo svojo pot zmago prepustivši bolje disciplinovanemu in vsled tega zmagovitemu protivniku na desnici. Tako so svojo pot bili zgrešili tudi pri vprašanji o spiritnem davku.

Navzlic vsem naravnim zaprekam bilo je s prva že jasno vsakemu izvedencu, da prodere predloga, da bode zakon vsprejet, baš radi tega, ker je državi bil neobhodno potreben. Zlasti vojaške priprave, narekovane po ozirih vnanje politike prisilile so državo, razpolagati z zvišanimi dohodki. Potom direktnih davkov absolutno je bilo nemogoče, pridobiti si tak zvišek, tudi od indirektnih davkov ter od pristožbin ni se bilo več nadejati takega efekta, mogoč je bil ugoden uspeh le pri jednem imenitnem davčnem objektu, pri alkohololu, kateri državi doslej niti približno onega ni vrgel, kar po drugih državah zajemajo iz tega bogatega vira. Sila rodila je to davčno predlogo, odklonjena pod jednim ministerstvom vsprejeta bi morala biti pod drugim. Ves napor levičarjev se je moral torej naperiti proti temu, za sedaj vreči špiritno predlogo ter z njo vred strmoglaviti Taaffejev kabinet in razdrobiti protivno večino, — toda vse

## LISTEK.

### Nedeljsko pismo.

Vremensko prorokovanje ima, kakor vsak stan, svoje težave in trikrat gorje tistemu, ki nam iz raznih prikaznij prirodnih hoče prorokovati bodoče vreme. Zaradi tega zatekajo se „vremena proroki“, ker zelene žabe, križasti pajek, črni polž in celo smrdeči kanali Ljubljanski neso več verodostojne priče, kaj radi pod raznih svetnikov tradicionalno okrilje. Radovedni pričakujejo novega leta prve dni, kajti že sv. trije kralji določujejo vsaj za nekaj časa bodoče vreme. Za njimi prihaja pa sv. Vincencij, o katerem Nemci trdijo:

„Vincenzi Sonnenschein  
Bringt viel und guten Wein“

za sv. Vincencijem pa Svečnica, ko treba dobro paziti, kane li prej od strehe, ali pa od sveče.

Štirideset mučenicov dan je tudi velevažen, ker naznanja vreme za nastopnih štirideset dnij. Sveti Gregor upeljava spomlad, sv. Jurij prija le tedaj, kadar prijaše na zelenem vranici, „trijaci“ pa vzbujajo v skrbnega poljedelca srci bojazen, da bi utegnil mraz brezsrčno uničiti, kar je z marljivo roko izročil materi prirodi.

Jedva pa je poljedelec prebil vse te, liki pri „steeplechaise“ nastavljen ovire in nevarnosti, čaka ga sv. Medarda osodepolni dan. No, letos bil je sv. Medard do vratu zapet, kakor nekateri diplomatje, ki dobro vedo, da ničesar ne znajo. Sv. Medarda mesto pa je zavzel vrli „Sokol Ljubljanski“ ter prinesel nam zaželjenega dežja.

Izleti Sokolovi so že tako tesno spojeni z obilnim dežjem, kakor nekdanje slavne Sturverjeve predstave na Dunaji in stara prislovica „Kadar vojaki in dijaki potujejo, je gotovo grdo“, morala se bode predrugičiti, kajti „Sokol“ je vremenski prorok „par excellence“. No, nič zato, naši ljubi Litižani vsprejeli so blagonosni dež z istinito hvaležnostjo, „Sokola“ in Čitalnico pa s polnim srcem. Dež in „Sokol“ s pevci čitalniškimi sta izredno dobro došla in vsem udeležencem je pretekla nedelja v najprijetnejem spominu.

Ker je mojim nedeljskim pismom glavni namen, zabeleževati glavne dogodke, dogajajoče se v — glavi še vedno nezjedinjene Slovenije, moram vsekako baviti se mimogrede s svetličnim sprevodom, ali kakor bi se blaglasneje povedalo, z našim „Blumencorso“. Podjetje je novo, ima svojo svetlo, pa tudi svojo senčno strau. Vsakdo mora živo želeči, da so kaj jednegega ponavlja leto za letom,

ker tak „korzo“ blaži okus, ki je pri nas še v povojih, in ker naposled donša gmotnega dobička našim vrtnarjem, oziroma „vrtarjem“ in drugim obrtnikom. Žal, da nekateri za to nemajo pravega pojma, niti pravega okusa. Poleg z rožami ovenčane solčnika na preprostem drogu, žalile so nas „plavice“, o vozu pa, v katerem sta oblastno sedela „die beiden Ajaxln“ pogodilo je prisotno občinstvo pravo, rekoč: „Brez dam ni poezije!“ Sredi rož mora biti duhteča roža, mej vonjavimi, cvetkami mokrocveteče rože poezije.

Cvetličnega sprevoda udeleževalo se je jako odlično občinstvo. Bili so pa vmes tudi čudni „patrioti“. Taki namreč, ki so rože in razne cvetke naročili v Trstu, v Celji in v Mariboru in svoja naročila dobili pod naslovom „Gemüse“. Kaj takega utegne biti jako praktično, človek dobi naročeno blago hitreje in ceneje, a posebno plemenito pa to nikakor ni, zato mi oni veliko bolj ugajajo, ki so se držali domače praproti, s katero bodo v malo dneh okrašena vsa slovenska okna.

Pretekli teden družih zanimivostij ni imel, pač pa predpretekli. Zadnje dni preteklega tedna vršil se je dogodek, ki je imel nekako tragičen konec. Očividec mi pripoveduje: Konj, ne imajoč hišnega ključa, bil je obsojen, da mu je noč prebiti pod



to le s pridržkom, da kakor hitro opozicija pride do vladnega krmila, bode ona rešila isto pereče vprašanje, prodrila z istim z Ogersko dogovorjenim zakonom ter državi podarila milijone, kateri so nam v sedanjih razmerah neobhodno potrebni.

Ni torej trebalo posebno stratežičnega veleuma, da izumi vojni plan levičarskim četam. Usoda Taaffejeve vlade in njene večine zavisna je bila od tega, da se vsprejme § 2 b, zavedajoč gališko propinacijo in odškodninsko svoto za dotične propinacijske opravičence. Toliko zasebnih interesov spojenih je s tem vprašanjem, da ogromna večina galiških poslancev ne bi bila mogla glasovati za predlogo, radi lastnih volilcev ne, kakor hitro se odkloni nasvetovana odškodovina. Po vsem utemeljeno je bilo tedaj z levičarskega stališča, da so vse svoje sile osredotočili proti temu paragrafu. Prav srečno so tu začeli postopati. Poslanec Menger spravi je na dan znani svoj predlog, sila popularen na prvi pogled, dasi nikakor ne resen in takó osnovan, da pa ga noben avstrijski finančni minister ne bi bil mogel vsprejeti, niti Menger sam ne, če ga posadiš na Dunajevskega mesto. Politični kalini mladočeški usedli so se zares na levičarske limanice. Toliko razboritosti ni imela Gregrova frakcija, da sprevidi pristni smoter protivnega manevra, kojemu je bil jedini namen, razdrobiti večino in pot gladiti levičarskemu kabinetu. Česar dr. Gregor ni bil razumel, kako bi to razumel dr. Gregorec?! Prvi tedaj je s svojimi pristaši glasoval proti tej odločujoči določbi, drugi odtegnili se je glasovanju. Nevarnost bila je eminentna: da se v zadnjem hipu ni posrečilo iz dvorane spraviti trentinske poslance ter da petorica od levičarjev toli sovražnih in čestokrat tako surovo napadanih demokraskih in protizidovskih poslancev ni zdržala se glasovanja — § 2. b je padel, z njim vred pa ves zakon, ministerstvo in državnozborna večina. Nove volitve bi se bile vršile pod Chlumeckega vlado, ter prva naloga novega ministerstva bi bila, — zmagati z isto predlogo, kojo so preje bili odklonili!

Do tija bilo je od levičarskih kolovodij vse pravilno načrtano, od levičarskih govornikov dobro izvršeno, — tu čemo abstrahirati od onih uredob in skelekih psokv, s kojimi je nadarjeni toda skrajno strastni Menger prav po nepotrebnem žalil poljske zastopnike. Skoro se je posrečil viharni napad, — toda sedaj obelodanila se je nezmožnost opozicije za veliko politično akcijo! Ko je prodrila odškodnina za gališko propinacijo, jasno je bilo, da prodere ves zakon. Nadaljevani upor proti rešitvi tega zakona ni bil več upor proti Taaffejevemu ministerstvu, upor je bil proti državnemu interesu. A leвица se ni več mogla brzdati! Glasovali so proti zakonu tudi v tretjem branji, nasprotovali mu torej do skrajnega trenutja, in baš s tem nepremišljenim sila nerazumnim korakom razkrivši svojo državniško nezmožnost utrdili so kabinet in večino, koja so mislili uničiti!

S političnimi posledicami vroče te parlamentarne bitke smemo tedaj biti po vsem zadovoljni. O finančnih nasledkih težko je soditi že sedaj. Zlasti

milim nebom. Ves skesan vsled trdosrčne te ob sodbe begal je po ulicah Ljubljanskih, dokler ga ni trojica mladih gospodov prijela za uzdo. Mladi gospodje bili so dobre volje in posledica je bila, da je čili konjiček kmalu bridko obžaloval izgubo svoje nenavadne ponočne prostosti. Moral je sem ter tja, naposled posadili so mu na njegov križ mlado kasirko. Konjiček bil je nežnega bremena sprva jako vesel, stopal je nekako koketno, zdajci pa je izpremenil svoj „tempo“. Ne vem dobro, kaj je bilo temu uzrok, ali ga je preveč razburilo mlado breme, ali pa pretrda palica. Faktum je, da je hkratu poskočil ter v skokote premeril par ulic. Kasirka na njem nevajena taki ježi, zakričala je na „pomagaj“, kar je ponočno gospodo tako silno razveselilo, da so opasnemu prizoru kar glasno ploskali, ne zmeneč se za uboge kasirke usodo, katero je v bližnji ulici konj odvrigel na trdi tlak, na katerem je obležala s krvavečo glavo. Nobenega onih plemenitih gospodov, ki so uprizorili ta čudni sport, ni bilo blizo. Nepoznanec, slučajno mimo idoč, prevzel je ulogo Samarijana, dvignil nezavestno kasirko in jo spravil domov, kjer je par dnj zdravila si ranjeno glavo, dočim so dotični „duhoviti“ gospodje pri čašah piva proslavljali svoje ponočno junaštvo.

To je pristen obraz iz ponočnega življenja Ljubljanskega, tako je novodobno viteštvo! S.

na Kranjskem bode računati deželnemu zastopu z zmanjšanjem alkoholove porabe, katera bode vsekako morala uplivati tudi na dohodke iz samostojne deželne naklade na žgane opojne tekočine. Istina je, jedna misel služi tu v neko tolažbo! Stojimo pred alternativo; ali se konsum ne zmanjša, potem zgube ne bode za deželno blagajnico, ali pa se bode izdatno menj zaužilo žganjvine, potem stopili smo na glavo demonu alkoholu in narod naš rešil se bode pretečega pogina po grozovito razširjajočem žganjepitji. Vender ne smemo zanikati, da bode vprašanje dotične deželne naklade ter pokritje dotičnega primanjkljaja v deželnih dohodkih še mnogo preglavice prizadevalo našim deželnim očetom. Kar se pa tiče političnih momentov, uverjeni smo, da bode vroča žganjarska borba vsej večini ter tudi Slovincem donasala vidne koristi. Sedaj se tudi na najvišjem mestu lebko prepričajo, kje in mej katerimi strankami se nahaja istinita požrtvovalnost, kje nadkriljuje avstrijsko rodoljubje, in kje odločuje strankarska sebičnost. Taaffejeva vlada je z nova utrjena, desnica se je z nova zveržila baš pod srditimi udarci razkoračenih napadovalcev, kontakt postal je ožji mej obema odločujočima faktorjema, — do duše smo uverjeni, da je z tega razmerja tudi slovenskemu narodu, čegar zastopniki so v polni meri storili svojo dolžnost v zadnji borbi, pričakovati za njegove duševne in gmotne interese le ugodne uspehe!

### Govor drž. poslanca dr. Gregorca v državnem zboru v 238. seji dne 23. maja 1888. (Konec.)

Gospod poslanec Celjski je nam očital pomankanje pravnega čuvstva. Zato so ga zavrnil, jaz le opomnim, da ima vsak človek pravno čuvstvo, le neumna žival ga nema. Stopi le človeku na prste, in takoj bode znal pravno pravilo. Kar nečeš, da jaz tebi storim, ne stori ti meni,

Ker gospod poslanec Foregger ne more odložiti svoje človeške dostojnosti in zmožnosti bode že toliko prijazen, da bode nam priznal človeško dostojnost in našo zmožnost za pravni zmisel.

Slišal sem njegove ekspektoracije o imenovanju novega beleznika v Celji, nesem se pa mogel preveriti, da bi bilo utemeljeno.

To se tudi ni zgodilo, kar je prorokoval v svoji dotični interpelaciji. Rekel je namreč, da bode razburjenost na Spodnjem Štirskem dospela do vrhunca. Sam ni mogel družega navesti nego, da so nekateri upokojenci strašno zabavljali: „To bomo že prestajali. Novi beleznik je sicer po rojstvu in mišljenji Slovenec, toda zmožen je toli nemščine in nemškega uradovanja, da v tem oziru ne bode povoda za pritožbe. Poleg tega je znan kot pošten mož in solidni značaj, ki si bode pridobil naklonjenost vseh strank.

Če bi že imenovanje jednega slovenskega beleznika, kateri ni nemškega mišljenja, moglo tako razburiti Nemce, katerih je v tem okraji 1060 osov poleg 34.000 Slovencev, res ne vem, kaj naj rečemo Slovenci, katerih je vsaj 379.000 na Spodnjem Štajerskem in moramo že dolgo let trpeti najbolj nemški misleče uradnike in sodce, mej njimi večkrat prav krasne eksemplare političnih agitatorjev, ki ne umejo našega jezika, temveč ga pri vsaki priložnosti zasmehujejo in zaničujejo. Mi ne gremo tako daleč, kakor gospod poslanec Celjski, ki naravnost pristaša svoje stranke zahteva za beleznika v Celji. Mi ne zahtevamo slovenski mislečih beleznikov, zadovoljni smo, če dobimo uradnike, naj bodo katere narodnosti koli, kateri bodo mogli občevati z narodom slovenskim in so pravični.

Gospod poslanec bil je poklican k redu, ker je mene razžalil. Jaz govorim vselej po došlih informacijah, kakor najbolje vem in znam, po svoji vesti in prepričanji. Jaz tako mislim tudi o drugih poslancih, in tudi o poslanci dr. Foreggerji. Zato pravim, da sem se motil, če sem n. pr. včeraj trdil, da so vsi prosilci za belezniško mesto v Celji zmožni slovenskega uradovanja v besedi in pismu. To je bila zmeta. Bili so tudi trije nemški misleči prosilci, ki so ravno tako malo zmožni slovenskega uradovanja kakor gospod poslanec Foregger.

Belezniško mesto ni bilo razpisano le za 1060 Nemcev, temveč tudi za 34.000 Slovencev. Od 1060 Nemcev se beleznik ne bode odebilil.

Naj preudarjam stvar kakor koli, vsekako pridem do preverjenja, da je Njega eksclenca gospod

vodja pravosodnjega ministerstva zavsem pravilno ravnal in prav imel, da je zavrnil usiljevanje Celjanov kot „poskus neumestnega uplivanja.“ Gospodje nasprotniki ministerijalnega ukaza z dne 21. junija 1887, št. 12118 o slovenskih uknjižbah, pokazali so se nakrat kot naši najboljši svetovalci, prijatelji, trdeč, da bodo slovenske uknjižbe škodovala našemu kreditu. No, to prijaznost bomo hvaležno odklonili, Minul je že čas za nas, ko smo bili navezani samo na nemške denarne zavode.

Gospodje skrbje nadalje za pravno varnost pri nas. Radi tega pa že lahko mirno spe. Ukaz ministrov ne škoduje pravnej varnosti, a je le varuje proti napačnim prevodom pri okrajnih sodiščih na Spodnjem Štajerskem. (Tako je! na desnici.) Bila sta dva slovenska posestnika, ki sta se sporazumela pri slovenskem belezniku, da jeden drugemu proda kos zemlje, da ima kupovalec pri svojem vinogradu za nasip zemljo pri rokah. \*

Beleznik je dobro razumel stranki, kaj hočeta, in spisal slovensko kupno pogodbo. Ko bi bilo okrajno sodišče to slovensko pogodbo uknjižilo v zemljiško knjigo, bi se ne pripetila pravna nevarnost toda to se ni zgodilo. marveč napravila je nemški prevod v nasprotji z ministerskim ukazom in prevod je bil napačen. (Čujte! na desnici.) Kmet je debelo gledal, ko je zvedel, da po zemljiški knjigi nema do te zemlje nobene pravice, da sme ondu k večjemu listje grabiti. (Čujte! na desnici.)

Ugovarjalo se je tudi nam, da naš jezik ni rabljiv za sodnijske namene. Hočem v zmyslu nemško-štajerskega pregovora na to odgovoriti, da naši gospodje nasprotniki napake le tam iščejo, kjer dobro vedo in vedeti morajo, da je ne najdejo, da jim ni treba tja pogledati, kjer res tiči; ta napaka ne tiči v slovenščini, temveč v nevednosti in komoditeti nekaterih nemški mislečih sodcev.

Meni se zdi, da je ukaz sam po sebi razumljiv in čisto naraven, in jaz le razumeti ne morem, da se gospodje tako jeze, če gospod minister neče več nevednosti in komoditete nagrajati še nadalje z dobrimi službami.

Postopanje ministrovo je zavsem pravilno in je v soglasji z državnimi osnovnimi zakoni. Mi Slovinci smo brez vsega ugovora pri davkariji enakopravni z Nemci in biti hočemo tudi pri zemljiški knjigi. Gosp. predgovornik s te (desne) strani, moj tovariš dr. Ferjančič, je že vlani z ozirom na nek dotični sklep kranjskega deželnega zbora stavil predlog, vlada naj izda naredbo, da se sloveska imena katastralnih občin upišejo v zemljiško knjigo, in je izrekel misel, da bi se to tudi lahko zgodilo za Štajersko, ker je dotični zakon pač v deželnem zakoniku izšel v slovenščini z dotičnimi formularji vred.

To ni samo domnevanje, temveč tudi istina. Dal sem si prinesiti iz biblioteke deželni zakonik za vojvodino Štajersko in tu je v slovenščini natisnjen pod števil. 23, kos 10. letnik 1874, dotični zakon v napravi novih zemljiških knjig na Štajerskem in res so pridejani slovenski formularji.

Gospod minister je s tem ukazom pospešil spolnovanje državnih osnovnih zakonov. Kolikor se to tiče nas Slovencev na Koroškem in Štajerskem, kar je storil, ohranili mu bomo za to gotovo hvaležen spomin, a mislim, da bode ta ukaz pri vseh avstrijskih domoljubih vzbudil odobravanje. Kajti nastopila je s tem vlada pot pravice, ki vede do pravega miru in odkritosrčnega sporazumljenja narodov. To je res državniško, patrijotično in avstrijsko. Glasoval bodem, da se dovoli budget, o katerem razpravljamo. (Dobro! Dobro! na desnici. — Govorniku od več strani častitajo.)

## Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 15. junija.

Predvčeraj je v odseku za ogersko delegacijo minister vnanjih zadev razlagal vnanjo politiko. Trdil je, da evropski položaj ni več tako napet. V orijentu se poslednje mesece ni ničesar zgodilo, kar bi bilo dosti premenilo položaj. O bolgarskem vprašanji ni minister mnogo govoril, samo to je opomnil, da je najbolje, da se ta stvar prepusti vladi, da stori, kar bode potrebuo. Nevarnost za mir tudi ne tiči toliko v bolgarskem vprašanji, temveč v evropskem položaji sploh. Odgovarjajoč na razna vprašanja odsekovih članov je posebno naglašal važnost zveze z Nemčijo in Italijo. Avstrijske koristi na Balkanu se res ujemajo z interesi

Dalje v prilogi.



balkanskih narodov pa tudi z evropskimi interesi. Posebno Anglija tudi pospešuje te koristi. Iz vsega njegovega govora se je pa videlo, da položaj še ni jasn, in da nevarnost za mir je k večjemu odložena ne pa odstranjena in da treba skrbeti, da se država dobro oboroži. Vsi član iodsokovi bili so zadovoljni s tem razkladanjem. Tudi opoziciji se je izrekla za vladno vnanjo politiko.

**Deželni zbori** snidejo se baje še le začetkom septembra. Dol. Avstrijski deželni zbor otvori se dne 3. ali 4. septembra.

### Vnanje države.

**Srbska** vlada je iztirala iz Belegrada bolgarska emigranta Načeva in Nedova. Vlada je zve dela, da sta tudi iz Srbije še rovala proti bolgarske vladi. Ker sedanja srbska vlada vsekako želi v miru in dobrih odnošajih živeti z Bolgarijo, ne pusti, da bi taki rovarji bivali v Srbiji. Bolgarskim emigrantom bo borba proti bolgarske vladi precej težja, ko ne bodo mogli rovatiti tudi s srbske strani.

Tudi od **bolgarske** vladne strani se že priznava, da vladajo v ministerstvu nasprotja, ki pa neso tako ostrá, da bi bila povod ministerske krizi. Zaradi Popova so ministri različnih mislij, a da ne bode razprtij, bode vlada vsa stvar prepustila knezu, naj naredi, kar hoče.

**Ruski** car ne potuje v Samarkand, ker bi tako potovanje utegnulo vzbuditi nevoljo v Angliji in bi bilo tudi jako drago. Car pa želi, da se ohranijo dobri odnošaji z Anglijo. Giers pojde na daljši odpust na svoja posestva. Ne ve se pa, je li vnanji položaj tako ugoden, da lahko minister vnanjih zadev gre na dopust, ali bode po dopustu kmalu sledil odstop in pride potem Ignatjev na njegovo mesto.

Pravosodni minister predložil je **italijanskemu** senatu predlogo novega kazenskega zakona. Senat bode danes volil odsek petnajstih članov, kateremu se bode predloga izročila v pretres. Senat jo bode najbrž nespremenjeno vsprejel in nov kazenski zakon stopil bode v veljavo v zlic vsem agitacijam proti njemu. Ker pa nekatere določbe ne ugajajo duhovščini, navstati utegne v Italiji „kulturkampf“, ki bode pa javaljne državi v korist.

**Nemški** časniki bavijo se zelo z vprašanjem, kdo bode naslednik Puttkamerjev. Bismarck je za poznanskega nadpredsednika gr. Zedlitz-Tützschlerja. Ker bode sedaj, ko je umrl cesar Friderick, Bismarckova voja odločena, bode skoro gotovo Zedlitz minister notranjih zadev. Graf se je posebno s tem prikupil Bismarcku, da je močno pospeševal germanizacijo na Poznanjskem, zlasti pospeševal priseljevanje nemškega življa. Poljaki se gotovo ne morejo veseliti, da tak mož postane minister, temmanj ker bode Bismarck že skrbel, da tudi v Poznanju dobi vrednega namestnika.

Novo **špansko** ministerstvo je baje takole sestavljeno: Sagasta, predsedstvo; Alonzo Martinez, pravosodje; Armijo, vnanje zadeve; Xiquena, kolonije; Rodriguez Arias, pomorstvo; Moret, notranje zadeve; Puigaver, finance; Canalejas, javna dela; Sanchez Bregua, vojsko.

### Občni zbor c. kr. kmetijske družbe Kranjske.

(Da je.)

Tajnik g. Pirc poroča o delovanju društvenem v l. 1887. Delovanje bilo je kaj veselo, posebno pa je število udov naraslo in je sedaj številko 1000 že prekoračilo. Leta 1887 je družba imela 21 častnih, 26 dopisujočih in 826 dejanskih članov. Tudi 27 podružnic deluje jako uspešno in veselo po deželi. Govornik se potem spominja umrlih društvenikov, kateri so: Anton Wester, posestnik in župan v Bledu; Anton Jansekovič, okrajni zdravnik na Vrhniki; Ivan Kavčič, posestnik na Razdrtem; Martin Šlibar, dekan na Vrhniki; Ivan Perles, pivarnar v Ljubljani; dr. Fran Schiffer, ces. kr. profesor in c. kr. zdravstveni svetnik v Ljubljani; Josip Maier, graščak v Loži pri Vipavi; Lavoslav Dekleva, posestnik v Bujah; Anton Zore, župnik v Mokronogu; Anton Dejak, veleposestnik v Hrpeljah; Ernest Faber, veliki gozdar v Kočevju, in Simon Pakič, posestnik v Jurjevici, in nasvetuje, da v znamenje sočutja zborovalci ustanejo. (Se zgodi.) Potem naglašá, kako uspešno sta ces. kr. kmetijsko ministerstvo in deželni zbor podpirala l. 1887 namere kmetijske družbe kranjske po subvencijah in nasvetuje, da se izreče c. kr. vladi in dež. odboru zahvala. Zbor z dobroklici pritrdi.

Drevesnica na poskušnem družbenem vrtu se je jako razširila in že sedaj lahko oddaje 10.000 do 12.000 sadik na leto, ima jih pa že sedaj do 40.000. V drugem letu bode namenu popolnem zadostovala in že prihodnji občni zbor bode imel pri liko sklepati, kako je razdeliti sadike. Konečno poročevalec še pove, da se je okrog družbenega vrta napravila popolnem nova ograja, da zlobneži ne morejo kvariti nasadov. Poročilo zbor odobrovaje vzame na znanje.

Centralni odbornik poroča o računu za l. 1887 in proračunu za l. 1889. Računski sklep kaže dohodkov 7213 gld. 5 kr. in ravno toliko stroškov, v blagajnici pa je ostalo 385 gld. 6 kr. Proračun za l. 1889 kaže dohodkov 5343 gld., stroškov pa 4843. Ako se primerjajo dohodki s stroški, razvidi se, da bode mogoče pokriti vse stroške s proračunjenimi dohodki in da ostane še kakih 500 gold. Premoženje družbeno iznaša koncem 1887. leta 33.790 gld. 26 kr. Vsi računi se odobre.

Potem poroča ces. svetnik gosp. Murnik v imenu centralnega odbora o prenapredbi društvenih pravil. Občni zbor naročil je že pred dvema letoma centralnemu odboru prenapredbo pravil, a še le sedaj po jako natančnej in obširnej obravnavi prinesel je glavni odbor novi načrt pravil pred občni zbor. Uvidel je glavni odbor, da so pravila katerih zadnja prenapredba se je vršila pred 20 leti, za sedanji čas nerabljava in je tedaj prememba jako potrebna. V splošni razpravi oglašil se jedini Dežman ter patetično deklamuje proti prenapredbi pravil in proti temu, da bi mesto tajnikovo bilo stalno, kakor mu tudi ni prav, da sme sedaj vsak pošten človek biti kmetiske družbe član. Konečno je predlagal, naj se prenapredba pravil stavi raz dnevni red in naj se pravila vrnejo glavnemu odboru v novo posvetovanje. Pri splošni razpravi se nikdo ne oglašil več za besedo, le poročevalec ces. svetnik Murnik v kratkih a točnih besedah zavrne Dežmana. Predlog Dežmanov se potem skoro jednoglasno odkloni in vsprejmo se v podrobni razpravi z nekaterimi izpremembami nova pravila v slovenskem in nemškem tekstu. (Dalje pril.)

### Domače stvari.

(Konvertovanje kranjskega zemljiško-odveznega dolga) bode zvršila Dunajska Union-banka, ki je največ ponudila za 4% obligacije novega deželnega dolga v znesku 4 milijonov goldinarjev, namreč 95.50 za 100 nominalne vrednosti. Deželni zbor je določil kot najnižjo ceno 94 90, ki je torej prekoračena za 0.60. Za 4 milij. gold. 4% obligacij dobi dežela 3,820.000 gld. Gornje-Avstrijsko je lani za jednako posojilo doseglo samo 94 90. Vse obligacije zemljiške odveze bodo izzrebane 2. julija t. l. ter izplačane, oziroma konvertovane do 2. januarja 1889. leta, za deželo jako srečna denarna operacija.

(S. Gregorčičevih poezij II. zvezek) je že izšel in se dobiva pri knjigovezci Fr. Dežmanu v Ljubljani. Broširan izvod stoji 1 gld., s pošto 1 gld. 5 kr., krasno vezan z zlato obrezo 1 gld. 60 kr., s pošto 1 gld. 70 kr. Drugi zvezek ima na 158 str. 56 krasnih pesmij, o katerih bode priobčili obširneje oceno prve dni prihodnjega tedna. Za danes le toliko, da more vsakdo biti hvaležen gosp. J. Gorupu, veletržcu na Reki, da je poezije Gregorčičeve založil in jih v tako vseskozi krasni obliki izdal.

(Profesor Binder), ki je jako marljiv kolesar, je te dni pri tem sportu tako nesrečno pal, da si je možgane pretresel in da, kakor čujemo, že dva dni leži.

(Izpred porotnega sodišča.) Dne 14. t. m. popoldne bil je na vrsti Fran Weber, rudar iz Zalega Loga, zaradi hudodelstva uboja. 21. avgusta 1887. prišlo je več rudarjev železniških v Etesu na Ogorskem skupaj. Weber je rekel, da ga delo nič več ne veseli in da bo odšel. Rudarski delavec Velej mu je na to rekel, da naj mu kapo, katero je raztrgal, plača, Weber pa mu je odgovoril, da mu je ni raztrgal in da je tudi ne plača. Na to sta se začela pripraviti in sta se slednjič sprijela. Velej je Weberja (na tla spravil, mu na prsi pokleknil in ga suval. Naposled zgrabila sta krampeže in sta nekaj časa drug po drugem bila, kar najedenkrat pa vrže Weber krampež proč, teče v svoje stanovanje in se vrne z velikim kuhinjskim nožem. Skoči nad Veleja in ga z nožem sune v srce, da je v 5 minutah umrl. Zbežavši z Ogorskega javil se je sam pri deželnem sodišči Ljubljanskem in bil obsojen na pet let teške ječe, s postom vsaki mecec, tamnico in trdim ležiščem vsakega 21. avgusta. — Pri tretji obravnavi zatožen je bil 23 letni hlapec Janez Velikanje iz Bukovice hudodelstva uboja. V nedeljo 11. marca t. l. je v Železnikih Janeza Benedikta iz Rovt sunil večkrat z nožem, da je Benedikt 17. marca vsled ran umrl. Obsojen je bil na štiri leta teške ječe, poostrene s postom vsaki mesec. — Pri prvi obravnavi zatožena sta

bila Jožef Jagodnik 24 letni posestnik iz Zajevsja in 23 letni kmetiski fant Janez Prelog hudodelstva uboja. V noči 30. aprila je v Zarečji Antona Drožino Jagodnik s kamenom na desno sence udaril in potem kamen vanj zagnal, ga na levo sence zadel in ga tako ranil, da je še tisto noč umrl. Janez Prelog pa je na prošnjo Jagodnikovo, naj mu gre pomagat, šel s kolom oborožen z Jagodnikom Drožino iskat in ga tudi s kolom po hrbtu udaril. Obsojen je bil Jožef Jagodnik na štiri leta teške ječe, Janez Prelog pa na 18 mesecev teške ječe, poostrene s postom.

(Delitev državnih prēmij za kobile z žrebeti), za mlade kobile in za 1 in 2 letne žrevice se bode letos vršila v Radovljici dne 3. septembra, v Kranji dne 4. septembra, na Vrhniki dne 6. septembra, v Postojini dne 7. septembra, v Ribnici dne 10. septembra t. l. v Št. Jarneji dne 6. septembra vsakokrat ob 9. uri dopoludne; razdeli se 66 premij od 10—40 gld. in skupnem znesku 1270 gld. in 48 srebrnih svetinj (medalj).

(Dijaška kuhinja v Celji.) Za II. društveno, šolsko leto 1887/88 so dalje darovali: Preč. g. Josip Sever, župnik v Zavodji 5 gld.; preč. g. Kladnik Jože, iz Luč po g. notarji Detiček-u 5 gld.; preč. g. L. Potočnik, dekan v Gornjem Gradu, 5 gld.; Slavna „Posojilnica v Šoštanj“, 25 gld.; preč. g. J. Kavčič, c. kr. rudarski inženier v Celji, 2 gld.; preč. g. knezoškof Jakob Maksimilian za maj 4 gld.; Neimenovana v Dramlji nabrala 2 gld. 84 kr.; preč. g. Janez Sredenšek, župnik na Ponikvi, 5 gld.; preč. g. Jukret Anton, kaplan na Ponikvi, 5 gld.; preč. g. Peter Erjavec, župnik v Trbovljah, 5 gld.; preč. g. Anton Reich, c. kr. blagajnik v Gradci, 5 gld.; preč. g. knezoškof Jakob Maksimilian za juni 4 gld.; Slavna „Posojilnica v Slatini“ 15 gld. Presrečna zahvala vsem dariteljem in prijateljem naše uboge pa vrle mladine. Prosimo še daljnih milih darov. Celje 14. junija 1888. Mihael Vošnjak, predsednik.

### Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

**Praga 15. junija.** „Politik“ javlja, neimenovan rodoljub podaril je 200.000 gold. da se kot spomenik hvaležnosti naroda češkega za podporo, katera se je za vlade cesarja Frana Josipa naklanjala kulturnim prizadevanjem češkim, povodom štiridesetletnice ustanovi češka akademija znanostij in literature, kakor sta akademiji v Pešti in v Krakovu,

**Praga 15. junija.** Daritelj 200.000 gld. za češko akademijo je državni poslanec, stavbinski svetnik Hlavka na Dunaji.

**London 15. junija.** Ruska policija prišla je na važno sled in s pomočjo angleške in francoske policije utegne se posrečiti, da kmalu zasačijo mejnarodne ponarejalce bankovcev, ki so ponarejali francoske bankovce po 500 frankov in v veliki množini ruske bankovce po 25 rubljev.

**Bruselj 15. junija,** „Indenpendance“ objavlja vest, da so ranjenega Stanleya in stotnika Nelsona sredi Afrike ostavili njegovi ljudje.

**Dunaj 16. junija.** Cesar odredil šesttedensko dvorno žalovanje po pokojnem nemškem cesarji.

**Berolin 16. junija.** Po poslednji oporoki cesarjevi in na željo cesarice udove ukazal je cesar Viljem, da bode pogreb v najožjem obiteljskem krogu izrecno vojaškega značaja v ponedeljek jutraj brez velikolepja (gepränge). Z ozirom na lokalne razmere bode udeležba le jako omejena. Cesar leži na železni postelji z rokama oklepajoč konjiško sablo, na prsih ima venec, ki mu ga je pokojni cesar Viljem po bitki pri Wörthu podaril. Obraz zdaj zeló izpremenjen.

**Berolin 16. junija.** Cesarjevo povelje vojski spominja se slavnih prednikov in pravi: Mi hočemo neprestano vkupe stati, bodi po volji božji mir, ali pa vihar. Vi mi bode te prisegli zvestobo, jaz pa obečam, da si bodem vedno svest, da bodem prednikom svojim moral kdaj polagati račun o časti vojske svoje. Cesarjevo povelje mornarici izreka s polno zavestjo: Mi bodemo trdno vkupe stali v viharji in v jasnem vremenu, vedno pripravljeni, srčno kri preliti za nemškega praporja čast.



Kolonj 16. junija. „Kölnner Zeitung“ javlja, da bode proklamacija cesarjeva posebno poudarjala, da se bode Nemčije vnanja politika vodila v istem duhu, kakor za prejšnjih cesarjev.

**„LJUBLJANSKI ZVON“**  
 stoji (331-137)  
 za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

**Tujci:**

15. junija:  
 Pri **Slonu**: Supane iz Kranjske gore. — Carnel iz Trsta. — Lustig, Ekert z Dunaja.  
 Pri **južnem kolodvoru**: Adler, Pallus z Dunaja. — Mantean iz Gorice.

**Umri so v Ljubljani:**

14. junija: Doroteja Gogola, dekla, 90 let, Kravja dolina št. 11, za ostabiljenjem.  
 15. junija: Marija Čermak, portirjeva hči, 13 let, Poljanska cesta št. 26, za osepnicami. — Marija Cekoti, poštnega sluga hči, 18 mesecev, Gosposke ulice št. 3, za krcem.  
 V deželnej bolnici:  
 13. junija: Jurij Dagariu, delavec, 41 let, za otrpenjem možganov  
 14. junija: Janez Kordič, delavčev sin, 1 leto, za katarom v črevih. — Marija Polanc, delavčeva hči, 9 let za vnetjem sapnika.  
 15. junija: Ana Erzar, krojačeva žena, 42 let, za jetiko

**Meteorološko poročilo.**

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
15. junija	7. zjutraj	729.6 mm.	17.8° C	sl. svz.	obl.	24.00mm
	2. popol.	732.5 mm.	9.0° C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	734.4 mm.	8.4° C	sl. svz.	jas.	dežja.

Srednja temperatura 11.7°, za 6.7° pod normalom.

**Dunajska borza**

dné 16 junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	79.15	—	79.20
Srebrna renta	80.90	—	80.90
Zlata renta	109.70	—	109.75
5% marcna renta	93.95	—	94.05
Akcije narodne banke	859	—	859
Kreditne akcije	284.90	—	286.90
London	126.45	—	126.35
Srebro	—	—	—
Napol.	10.03	—	10.02
C. kr. cekini	5.95	—	5.95
Nemške marke	62	—	61.97
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl.	132 gl.	40 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	166	—
Ogerska zlata renta 4%	—	99	25
Ogerska papirna renta 5%	—	6	75
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	105	30
Dunava reg. srečke 5%	—	100 gl.	119
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	—	127	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	99	80
Kreditne srečke	—	gl.	180
Rudolfove srečke	—	0	21
Akcije anglo-avstr. banke	—	120	107
Tramway-društ. velj. 170 gl. a v.	—	229	75

Prilagodljivo za zasobnike in krčmarje na deželi!

**Pivo v steklenicah,**

ekspozitno pivo, ki se dolgo ohrani, in

močno pivo (dvojak)

iz pivovarne bratov Koslerjev, v zabojih po 25 in 50 steklenic.

**A. MAYER-jeva**

zaloga v Ljubljani. (243-12)

**Pravým pokladem**

pro nešťastné oběti sebeprznění (onanie) a tajných prostopášnosti jest výtečné dílo:

**Dra Retau-a**

**Sebeochrana.**

České vydání po 80<sup>ém</sup> vydání německém. S 27 vyobrazeními. Cena 2 zl. r. m. Čti je každý, kdo trpí strašnými následky této nepravosti, upřímná poučení jeho zachranují co rok na tisíce nemocných od neodvratné smrti. Lze je dostati u nakladatelské firmy „Verlags-Magazin R. F. Biercy“ v Lipsku (Sasko), Neumarkt 34, jakož i v každém knihkupectví. (397-3)

**Naznanilo.**

Pri podpisnem uradu se takoj vsprejme v službo

**občinski sluga**

z letno plačo 360 gl. in s povprečnino za monturo letnih 45 gl.

Taisti mora biti slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi zmožen, v pisavi rabljiv, popolnoma zanesljiv in bistveno zdrav.

Lastnoročno pisane prošnje se imajo do dne 25. junija t. l. podpisnemu uradu predložiti.

Mestni občinski urad Idrijski, dne 13. junija 1888.

(423-2) Občinski glavar: Štefan Lapajne.

**Gg. šolskim predstojnikom in učiteljem**

(223-15) priporoča

**ANDREJA DRUŠKOVIČA**

trgovina z železnino in orodjem

na Mestnem trgu št. 10

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja za sadjarejo in obdelovanje sadnih dreves, in sicer: drevesna strgulja, škarje za gosnice, ročna lopatica, drevesna žaga, sadni trgač, drevesne škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče, cepilni nož, vrtnarski nož in drevesna ščetka. Orodja so vsa na lepo popleskani leseni plošči urejena in po prav nizki ceni.

**Marijacejske kapljice za želodec,**

izvrstno uplivačice pri vseh boleznih želodca.

Neprekosljive pri pomanjkanji slasti do jedi, slabem želodci, smrdeli sapi, napenjanji, kislem podiranji, koliki, želodčevem kataru, zgagi, ako se nareja pesek in pšeno ter se nabira pravé sleza, pri zlatenici, gnjus in bljuvanji, glavobolji (če izvira bolečina iz želodca), krči v želodci, zapiravi ali zabasanji, preobloženji želodca z jedjo ali pijačo, glistah, boleznih na vranici, na jetrih ali zlatej žili. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 35 kr., vel. steklenici 60 kr.

Glavno zalogo ima lekar **KAROL BRADY v Kromerizu (Moravsko)** Marijacejske kapljice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se pridene vsakej steklenici.

Pristne v skoro vseh lekarnah.

**SVARILO!** Pristne Marijacejske kapljice se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rudič zavitek z gorenjo varstveno znamko in z navodom, kako rabiti, ki se pridene vsakej steklenici, opomniti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni **H. Gusek-a v Kromerizu**. Pristne imajo: **V Ljubljani:** lekar Gabr. Piccoli, lekar Jos. Svoboda. — **V Postojni:** lekar Fr. Baccorich. — **V Škofji Loki:** lekar Karol Fabiani. — **V Radovljici:** lekar Aleksander Roblek. — **V Rudolfovem:** lekar Dominik Rizzioli, lekar Bergmann. — **V Kamniku:** lekar J. Močnik. — **V Črnomlju:** lekar Jan. Blažek. (789-32)

**Naznanilo.**

**Vina**

lastnega pridelka, bizelja, gospoda **Luke Tavčarja**, proda se večja množina v kakešnih koli količ nab, po hektoltru in več, po 18, 20, 22 gl. hektoliter, uštevši uži nino, v kleti na Dunajski cesti poprej „Hotel Europa.“

Kateri ga želé kupiti, oglašaj se pri **F. M. Selamitu**, trgovci v Spitalskih ulicah v Ljubljani. (421-1)

Tudi se toči vino na drobno po 28 kr. liter v restavraciji „Hotel Europa.“

Ne sme se zamenjati z momentnim, svetlim mazilom ali ličilom za usnje, katerega se tako boje.

**Neobhodno za vsacega**

za svetljenje usnja pri konjskej opravi, vozovih, hišni opravi, čevljih itd. itd., je novoizumljena po

c. kr. avstrijskem in oger. zav. zavarovana proti škem ministerstvu ponarejanju

**svetla tinktura za usnje**

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se ni še nobenemu izmed mnogih tekočih svetlih mazil ali likov za usnje dal patent — Cena steklenici št. I. 1 gl., št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri moči in mehki in voljni pri solnčnej vročini, se je že več kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, **nepremočljiva**

**hranilna mast za usnje.**

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, dokazuje **28 odlikovanj**, na stotine priznanih pisem. Oba izdelka se nista udomačila le pri **c. kr. vojaščini**, ampak si utrla ugod pri **Nj. Veličastvu** in **c. kr. visokostih**. 5. generalov, ki se služijo v c. kr. vojski, so dali najboljša spričevala.

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani **gg. Anton Krjssper in Schusnig & Weber**, v Kranju **g. Petan**, v Škofji Loki **g. Koceli**. — Dobiva se v vseh večjih krajih države pri boljših trgovcih. (288-7)

**Gospodu G. PICCOLI-ju,**

lekarju „Pri angelju“ — v Ljubljani.



Vaša želodčeva esenca, kojo sem slučajno spoznal, ozdravila me je popolnoma neprenehlyve slabosti čreves in prebavnika, kakor tudi neznanu mučee trdo-telesnosti. Dolgo iskal sem leka zoper to bolezen, ki mi je gotovo malo zadovoljnih uric v prihodnosti obečala: vse drugo zauživanje lečilo bilo je zaman in jedino le Vašej neprecenljivej esenci se imam zahvaliti za popolno zdravje ter Vam ostanem, predragi gospod Piccoli, za vse dni življenja zanj najsrčneje udan in hvaležen.

Na Dunaji, 1887. **Spiridijon Pokrajac**, profesorski kandidat.

V steklenicah po 15 kr. dobiva se v skoro vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, Tirolskem, v Istri in Dalmaciji. — V Rudolfovem se dobiva v lekarni Rizzioli-jevce. (208-12)

C. kr. priv. tovarna za

**portlandski in hidravlični cement**  
**ALOJZIJA PRASCHNIKER-ja**

Ustanovljena leta 1851. v Kamniku na Kranjskem. Ustanovljena leta 1851.

Glavna zaloga v Ljubljani pri **g. F. P. VIDIC-u & Comp.,**

Slonove ulice št. 9.

Priporoča p. n. gg. stavbenim majstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoj **hidravlični cement** (roman cement) in **portlandski cement**, po kakavosti vedno izvrsten in jednakomeren, ter **jančič** za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravilih društva avstrijskih inženjerjev in arhitektov. — Ta cementa sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za jednako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko manj tega cementa gléde teže — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajske plošče, brusene in likane, v najraznovrstnejših obrazcih, in jednobojnate plošče od portlandskega cementa, črne, rudiče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vežah, na verandah, po hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sobe, cementne cevi itd. (351-5)

Blagovoljna naročila se najatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih vsprejema glavna zaloga v Ljubljani pri **g. F. P. VIDIC-u & Comp., Slonove ulice št. 9.**



## Neračte prehlédnouti!

Suchého bylínny výtažek, jenž jest již po mnoho roků v rodině jeho dědičným, po mnoha let zkoušený a osvědčený prostředek proti dně, hostci, loupání údů, pichání a třesení těla, křeči, nastuzení, ochromnutí, vyvrtauti, bolení na prsou, otoku mandlí, bolesti v kříži, dlouholeté slabosti těla a t. d. účinkuje rychle a jistě proti zde uvedeným nemocím. Sta poděkovacích dopisů svědčí o jeho dobrém účinku. Zасыlá jej v láhvích i s návodem

V. Suchy, Mladá Boleslav č. 111.

Vaše Blahorodí!

Vašemu osvědčenému mazání mám co děkovati, že jsem opět mého bývalého zdraví nabyl a neopomenu nikdy Vaše výtečné mazání proti dně, hostci a t. d. každému trpícímu podobnou nemocí co nejvíceji doporučiti.

Znamenám se Vám v úctě oddaný

Jan Kleibl,

(416-3)

18/3 1888.

kníž. dozorce lesů na statku Parniku.

## Gostilna „Pri Dalmatinci“ v Šiški.

P. n. slav. občinstvu uljudno naznanjam, da točim izvrstno priznato marcno pivo iz pivovarne g. S. Kuček-a v Laškem (Markt-Tüffer); dalje dobrega dolenjca liter 24 kr., dalmatinca po 28 kr. in bizeljca po 32 kr.

Za mnogobrojni obisk prosi

(410-3)

Franja Kopitar.

Neprekljicljivo v nedeljo 17. junija 1888

točila bode Vrhniska pivovarna prvokrat po bavarskem načinu varjeno

# Bock-pivo

in priredi tem povodom

na V. Drabekovem vrtu „pri črnem orlu“ na Vrhniki

## vrtno slavnost in koncert

godbe c. kr. 17. pešpolka

pod osobnim vodstvom kapelnika gospoda Nemrave.

K tej slavnosti najuljudneje vabita

V. Drabek,  
restavrater.

M. Fröhlich,  
pivovarnar.

Začetek slavnosti in koncerta bode ob štirih popoldne.

(427)

Ustopnina prosta.

Najprikladnejša zveza: Odhod iz Ljubljane po železnici z vlakom ob 1. uri 29 minut do Borovnice, kjer bodo pripravljene omnibusi. Odhod z Vrhnike ob polu jednajstih zvečer k osobnemu vlaku v Borovnico. Prihod v Ljubljano ob 11. uri 59 minut.

Pri neugodnem vremenu vrši se slavnost in koncert v gostilniških prostorih Drabek-ove restavracije „pri črnem orlu“ na Vrhniki.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja

je gotovo

## zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikerih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za nezaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima vzajemno zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887. iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25%, celo 48%.

Konci leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22.835.193 goldinarjev.

Vsa pojasnila daje brezplačno

(233-24)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,  
v lastnej hiši (Gospodske ulice 12).

## Razprodaja hrvatskih vin.

Ker opustim svojo 35 let obstoječo in slovečo veletrgovino z vinom, prodam vsa svoja hrvatska vina najboljših gorskih krajev Hrvatske, posebno s Plešivice, iz let 1879, 1880, 1883, 1884, 1885, 1886 in 1887 po najnižjih cenah in v majhnih in večjih količinah.

Za pristnost svojih vin jamčim.

(412-2)

Veletrgovina z vinom

J. ZIMMERMANN v Karlovc

na Hrvatskem.

## zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,  
poleg Hradskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstropje.

## Preselitev prodajalnice.

Svojim cenjenim kupovalcem naznanjam, da sem svojo že 11 let obstoječo prodajalnico premenil in se preselil

v hišo gospoda R. Kirbische

na Kongresnem trgu št. 8

kjer sem danes otvoril svoje prodajalnične prostore. Zahvaljujoč se najtopeje za dosedaj skazano zaupanje, uljudno prosim, da bi mi je še nadalje ohranili in zagotavljam, da se bodem vedno prizadeval, svojim cenjenim kupovalcem v vsakem oziru realno in ceno postreči.

Priporočam se tudi hkratu p. n. občinstvu za hranjenje kozuhovine in zimske obleke zagotavlja največjo paznost proti molom in plesnobi.

V Ljubljani, dne 5. maja 1888.

(325-9)

Z velespoštovanjem

A. Krejči.



Za najboljše priznani  
(Patent STRAKOSCH & BONER)

## stroji za pranje in ovijanje, valjavnice za perilo (monge)

najnovejše konstrukcije,

za domačo rabo, hotele, kopeli i. t. d. i. t. d. i. t. d.

Dalje mlaticnice, katere gonijo konji in voda, dalje take, ki se gonijo z roko in geplom, rezilnice za krmo in plugi, raznovrstni trieri, mlinci za debelo moko in tlačilnice za sadje, vinske stiskalnice in stiskalnice za ovočje, mreže za obiranje grozdja, rezilniki za repo, šivalni stroji in proti ognju in ulomu varne blagajnice najboljših fabrikacij, dobé se v največji izberi in po najnižji tovarniški ceni pri

## FRANU DETTER-JI,

v Ljubljani, na Starem trgu hiš. šte. 1, nasproti železnemu mostu.

**Svarilo!** Nekaj časa klatijo se tuji agentje po naši in po sosednjih deželah in usiljujejo gospodarjem in posestnikom za drag denar stroje, ki neso za rabo, svarim torej velečasito p. n. občinstvo, ki stroje potrebuje, pred takimi ljudmi, katerih ne poznajo, in so celo tako predrzni, da trdijo, da sem je jaz poslal.

Jaz imam specijelno le agenta Janeza Grebena, ki ima moje legalizovano pooblastilo, ter ga pokaže, če se zahteva, priporočam torej, da se zaupno nanj obračate, in če to ni mogoče, pa naravnost na mene.

(417-2)



# Tri železna vrata

s kamenitimi oboji (bangerji) za prodajalnice

proda po prav nizki ceni

(408-3)

FELIKS URBANC v Ljubljani.

## Zahvala in priporočilo.

Usojam si svojim častitim naročnikom in p. n. občinstvu s tem naznanjati, da sem svojo **frizerijo in brivnico** na Kongresnem trgu št. 7 oddal gospodu **Franu Pollaku**, ki je poprej imel frizerijo in brivnico pred Škofijo št. 22. — Zahvaljujem se lepo p. n. občinstvu za meni skazano zaupanje in najtopleje priporočam naslednika svojega.

Z velespoštovanjem

**Josip Obreza**, frizer.

Podpisani si usoja svojim častitim naročnikom in p. n. občinstvu s tem naznanjati, da je kupil

## frizerijo in brivnico

na Kongresnem trgu št. 7

od gospoda **Josipa Obreze** in jo **11. junija** prevzel ter zagotavlja p. n. občinstvu solidno in pazno postrežbo.

Za jako mnogobrojni obisk prosi z velespoštovanjem

**Fran Pollak**,  
frizer.

(426)

## Javna zahvala.

Moj pokojni mož g. dr. Julij vitez Gspan, c. kr. notar na Krškem, se je pred malo časom pri „**AVSTRIJI**“, vzajemni zavarovalnici na življenje na Dunaji, po njenem glavnem zastopniku g. **Ign. Valentinčič-u** v Ljubljani za znatno svoto **deset tisoč goldinarjev** za slučaj smrti zavaroval. — „**AVSTRIJA**“ mi je po glavnem zastopniku g. Ign. Valentinčič-u v Ljubljani zavarovano svoto točno in brez da bi mi bila kaj odtegnila, že izplačala.

V prijetno dolžnost si torej štejem, da se zavarovalnici „**AVSTRIJI**“, kakor tudi g. Ign. Valentinčič-u, za prijazno in pošteno ravnanje ter točno izplačanje javnim potom najtopleje zahvaljujem in „**AVSTRIJO**“ kot jako solidno zavarovalnico na življenje iz lastne skušnje vsacemu najtopleje priporočam.

V Ljubljani, dne 14. junija 1888.

**Marija pl. Gspan s. r.**,  
notarjeva udova.

(428-1)

## Za čas stavbe

priporoča

# ANDREJA DRUŠKOVIČA

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10

v velikem izboru in po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodoranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (224-15)

**Za poljedelstvo:**

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži **Dovski mavec** (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

## ZBIRKA

# DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi slovenski narod.

S poljudnim opisom človeškega telesa.

Izdal in založil Dragotin Hribar.

Odobril br. **Edvard Benedičič**, nadzdravnik usmiljenih bratov v Št. Vidu na Koroškem.

Ta slovenskemu narodu zelo koristna knjižica dobiti je v „**NARODNI TISKARNI**“ v Ljubljani, Gospodske ulice št. 12. — Stane **40 kr.**, po pošti **45 kr.**

C. kr. priv. fabrika za izdelovanje

## zarezanih strešnikov

v Zilski dolini na Koroškem

priporoča svoje

(293-8)

patentovane vstriečne zarezane strešnike,

ki so najbolj bili odlikovani na keramični razstavi v Parizu.

Slové že daleč po svetu,

ker so posebno lahki, solidni, lični, po ceni in ker najmanj trpé od snega in mraza.

**Poroštvo za tri leta.**

Ž njimi krijejo že po Laškem, Švicarskem, Francoskem, Nemškem in celo po Ameriki.

Fabrika je za vso avstro-ogersko državo lastnica **Konstanškega** patenta za izdelovanje zarezanih strešnikov, potem vseh patentov za izdelovanje **Schmidheinijevih** zarezanih strešnikov, kakor tudi **Passavant-patenta**.

I roti **posnemalcem** in **ponarejalcem** se bode po smislu patentnega zakona **najostreje kazenski postopalo**.

Fabrika izdeluje tudi najboljše vrste

zidarsko opeko, žlebake, steklene zarezane strešnike in strešna okna.

Glavno zastopstvo in zalogo za Kranjsko, Reko, Trst, Gorico, kakor tudi za vso Primorsko, Istro, Goriško in Dalmacijo imata

**F. P. VIDIC & Comp.**, v Ljubljani, v Slonovih ulicah št. 9.



## Najboljše sredstvo proti vsem mrčesom,

upliva s čudovito silo ter prežene hitro in gotovo vse mrčese, da od njih ne ostane niti sledu. (237-7)

**Popolnem uniči stenice in bolhe.**

**Temeljito prežene šurke in njih zalego iz kuhinj.**

**Prežene tako j mole.**

**Hitro nas osvobodi sitnih muh.**

**Varuje domače živali in rastline mrčesov in zaradi njih nastalih boleznij.**

**Popolnem prežene uši na glavi itd.**

Pazi naj se dobro: **Kar se v samem papirji prodaja**, ni prava Zacherlova specialiteta.

Samo v originalnih steklenicah dobiva se pristen in po ceni v glavni zalogi: **J. ZACHERL, Dunaj, I., Goldschmiedgasse 2.**

**Ljubljana:** Mibael Kastner, Viktor Schiffer, Jan. Luckmann, Peter Lassnik, H. L. Wencel, Schussnig & Weber, C. Karinger, Ivan Perdan, Josip Terdina, Gustav Treo, Ubald pl. Trnkóczy, Aug. Spoljarič, J. Klauer.  
**Borovnica:** Fran Verbič.  
**Vel. Lašice:** J. N. Justin.

**Krško:** Fran Zesser.  
**Idrija:** Fran Kos.  
**Kranj:** Fran Dolenc, K. Šavnik, lekar, W. Kiler.  
**Lož:** Fran Kovač.  
**Kostanjevica:** Alojzij Gotsch.  
**Tržič:** Friderik Raitharek.  
**Gor. Logatec:** O. Hladnik.  
**Radovljica:** A. Roblek.  
**Rudolfovo:** Dom. Rizzoli, lekar.  
**Zagorje:** J. Schink.  
**Travnik:** Fran Kovacs.  
**Hrib pri Vrhniki:** A. Bučar.